

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
GEMENSAM NÄMND FÖR UPP-
HANDLINGSSAMVERKAN**

Anneth Nyqvist, Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00027/2022

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND.....	3
2	SYFTE.....	3
3	AVGRÄNSNING.....	4
4	REVISIONSKRITERIER.....	4
5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
6	METODER	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
7.1	HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?	5
7.1.1	Förändrad organisation.....	5
7.1.2	Nämndens verksamhetsplan	5
7.1.3	Vidtagna åtgärder vid avvikelser gentemot verksamhetsplan	5
7.1.4	Uppföljning och rapportering	6
7.1.5	Uppföljningar	7
7.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	7
7.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?.....	8
7.4	HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?.....	9

1 BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsd all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningens upplägg har anpassats till Skyrevs vägledning för grundläggande granskning.

En gemensam projektplan har upprättats för samtliga nämnder. För kommunstyrelsen och fullmäktigeberedningar har separata projektplaner tagits fram. Tillkommande revisionsfrågor kan tillkomma för de enskilda nämnderna och beslutas separat.

2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorererna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
 - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
 - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
 - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
 - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
 - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
 - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
 - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
 - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
 - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2022. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2022
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser gemensam nämnd för upphandlingssamverkan.

6 METODER

Granskningen utförs genom inhämtning och granskning av relevanta dokument och intervjuer med berörda tjänstemän.

Substansgranskning utförs för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?

7.1.1 Förändrad organisation

Den 1 februari ändrades LOU och upphandlingskontoret har under året anpassat sitt arbetssätt till den nya lagstiftningen.

Åre blev fullfärdiga medlemmar årsskiftet 2022.

7.1.2 Nämndens verksamhetsplan

Nämnden fastställde verksamhetsplan 2022 i december 2021¹. Verksamhetsplanen innehåller Upphandlingskontorets uppdrag samt ett antal aktiviteter:

- Omvärldsanalys, Besöka upphandlingssamverkan i Dalarna
- Upphandlingskontoret kommer arbeta med upphandlingsrutinerna eftersom det träder ikraft ny lagstiftning.
- Upphandlingskontoret kommer implementera avtalsuppföljningsplan.
- Upphandlingskontoret kommer erbjuda två utbildningshalvdagar för LOU grund.
- Upphandlingskontoret kommer öka antalet anbudsskolor.

7.1.3 Vidtagna åtgärder vid avvikelser gentemot verksamhetsplan

Nämnden har inte haft några avvikelser gällande verksamhet. Kommentarer till aktiviteterna i verksamhetsplanen finns i uppföljningarna men nämnden har inte fattat något beslut med anledningen av de kommentarer som har lämnats.

¹ Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan 2021-12-01

7.1.4 Uppföljning och rapportering

Tertialuppföljningar per april och augusti har behandlats som ett separat protokollfört ärende på nämndens sammanträden i maj respektive september.

Uppföljningar under året visar på att aktiviteter delvis har genomförts. Det finns dock ingen avstämning i årsredovisningen av om aktiviteterna har genomförts. I löpande text går det till viss del att få en uppfattning av att vissa av aktiviteterna har genomförts.

Verksamhetsplan	April	Augusti	Årsredovisning
Omvärldsanalys, Besöka upphandlings-samverkan i Dalarna	Samarbete påbörjat och första möte i maj. Arbetet ska återupptas och det planeras för en resa till Dalarna för att byta erfarenheter	Samarbete påbörjat och första möte i maj. Arbetet ska återupptas och det planeras för en resa till Dalarna för att byta erfarenheter. Resa till Dalarna planeras till november.	-
Upphandlingskontoret kommer arbeta med upphandlingsrutinerna eftersom det träder i kraft ny lagstiftning.	Kontoret har under våren arbetat med att ta fram rutiner för att möta den nya lagstiftningen. Nu ska nya arbets-sätt tas fram	Kontoret har under våren arbetat med att ta fram rutiner för att möta den nya lagstiftningen. Nu ska nya arbetssätt tas fram.	
Upphandlingskontoret kommer implementera avtalsuppföljningsplan.	Arbete är inte påbörjat än på grund av att vi inte har anställt någon avtalscontroller.	Arbete är påbörjat av avtalscontroller.	Avtalscontroller har anställts.
Upphandlingskontoret kommer erbjuda två utbildningshalvdagar för LOU grund.	Kontoret har genomfört en utbildningsdag för kommunerna. Det var bra uppslutning och det 44 deltagare på utbildningen.	Kontoret har genomfört en utbildningsdag för kommunerna. Det var bra uppslutning och det var 44 deltagare på utbildningen. Ny dag är inte bestämd men planen är att den ska genomföras under oktober månad.	Det har genomförts LOU skolor under året.
Upphandlingskontoret kommer öka antalet anbudsskolor	Under våren har upphandlingskontoret genomfört 8 anbudsskolor.	Under våren har upphandlingskontoret genomfört 8 anbudsskolor. Det planeras för två stycken anbudsskolor under hösten.	Det har genomfört anbudsskolor under året.

I årsredovisningen finns ett antal nyckeltal med jämförelser mot 2021 och 2020. Kvalitetsindex och Nöjdhetsindex har ökat något sedan föregående år. Antalet ramavtalsupphandlingar har ökat 2022 medan uppdragsupphandlingar är betydligt lägre. Inga överprövningar har gjorts under 2021 och 2022.

7.1.5 Uppföljningar

Under 2022 har nämnden fått information om verksamheten på nämndsammanträdena. Några informationspunkter under året:

- Information om anslutning av kommunala bolag till nämnden
- DIS-handläggare
- Godkänd utökning av budget 2023

Delegationsbeslut

På sammanträdet den 26 september återredovisades ett delegationsärende som avsåg perioden 2022-04-20-2022-09-13. Av protokollet från den 5 december framgår att pga. fel i koppling mellan ärendehanteringssystem och upphandlingsverktyg finns flera ärenden som skulle ha redovisats i september först med till decembermötet. Vi noterar att det ett 25-tal ärenden som inte har återredovisats korrekt.

Samtidigt noterar vi att betydligt fler delegationsärenden har återrapporterats till nämnden jämfört med tidigare år. Utökade resurser i form av en halvtidstjänst nämndsekreterare har förbättrat möjligheterna att säkerställa rutiner kring den löpande ärendehantering.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

- Vi har inte identifierat några avvikelser från reglemente eller lagstiftning. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
- Verksamhetsplanen har utvecklats jämfört med tidigare år men vi anser fortfarande att den kortfattad. Nyckeltal redovisas endast i årsredovisningen. De är inte målsatta men jämförs med föregående år.
- Nämnden har följt upp verksamhetsplanen per april och augusti. I årsredovisningen har inte aktiviteterna följts upp.
- Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på sammanträden.
- Delegationsärenden har inte återrapporterats korrekt. Åtgärder har vidtagits för att säkerställa fungerande rutiner.

Vi rekommenderar nämnden att fortsätta arbetet med att utveckla verksamhetsplanen.

7.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Nämnden har antagit budget i december 2021.

Uppföljning görs per april, augusti och december. Av internkontrollplanen framgår att månadsuppföljningar ska göras löpande, och vid intervju framkommer att upphandlingschefen har en avstämning med controller.

Det finns inga kommentarer till det ekonomiska utfallet vid någon av uppföljningarna under året.

Nämnden redovisar ett nollresultat för 2022. Personalvakanser och god ekonomisk hushållning beskrivs som förklaringar till överskottet på 715 tkr som har återbetalats till medlemskommunerna.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämnden redovisar ett resultat i balans.
- Nämnden har följt upp ekonomin.

7.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Nämnden har antagit sin internkontrollplan i december 2021². En riskanalys finns som beslutsunderlag till den fastställda planen. Bedömningen har gjorts för de tio olika delmoment som har identifierats i upphandlingsprocessen, för fem delmoment har risken bedömts som allvarlig och för ett delmoment har risken bedömts som mycket allvarlig. Följande kontrollaktiviteter har ingått i 2022 års internkontrollplan:

Kontrollaktivitet	Rapportering
Kontroll att beslut fattade i gemensam nämnd för upphandlingssamverkan efterlevs	Regelbunden kontroll efter respektive nämnd
Kontroll att ekonomisk månadsuppföljning, att helårsprognoser upprättas i samband med uppföljningarna per april och augusti samt att bokslut upprättas.	Månadsvis rapportering till upphandlingschef
Kontroll att dokumenthantering sker i enlighet med dokumenthanteringsplan.	Rapportering i årsrapport
Utvärdering av kontorets verksamhet	Enligt nämndens uppföljning och utvärderingsplan
Kontroll av att delegationsbeslut har fattats i enlighet med delegationsbestämmelserna	Rapportering i årsrapport
Kontroll av att upphandlingar sker i enlighet med gällande regelverk och rutin	Rapport i årsrapport

Nämnden har följt upp sin internkontrollplan i februari 2023³. Samtliga kontroller har genomförts utan anmärkning.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden har bedrivit ett systematiskt arbete med den interna kontrollen då nämnden har fastställt en internkontrollplan och följt upp den.

² Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan 2021-12-06 § 22 Dnr 00040-2021

³ Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan 2023-02-13 § 2 Dnr 00005-2023

7.4 HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades ett antal rekommendationer. I tabellen nedan redovisas i vilken grad nämnden vidtagit åtgärder.

Rekommendation	Vidtagen åtgärd
Att utveckla arbetet med verksamhetsplan	Verksamhetsplanen har utvecklats jämfört med tidigare men den är fortfarande kortfattad.
Att fastställa mål för verksamheten	Verksamhetsplanen innehåller aktiviteter.
Att utveckla uppföljningen av verksamhetsplanen	Aktiviteter har följts upp under året. Uppföljning har inte gjorts i samband med årsredovisningen.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning.

Vi rekommenderar nämnden att vidta åtgärder utifrån tidigare rekommendationer.

7.5 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat. Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån föregående års granskning.

Bedömningen grundar sig på följande bedömningar:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Nämnden har antagit verksamhetsplan för 2022. Liksom tidigare år anser vi att verksamhetsplanen är kortfattad. Verksamhetsplanen innehåller inga mål utan endast aktiviteter. Nyckeltal redovisas endast i årsredovisningen och de är inte målsatta. Aktiviteterna har följts upp under året men inte i årsredovisningen. Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på sammanträden. Delegationsbeslut har inte återrapporterats korrekt.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Nämnden har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna och följt upp ekonomin tertialvis.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	Ja	Nämnden har fastställt och följt upp sin internkontrollplan. Inga avvikelser har identifierats.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	Nej	Åtgärder har delvis vidtagits.

Vi rekommenderar nämnden att fortsätta arbetet med att utveckla verksamhetsplanen.

Vi rekommenderar nämnden att vidta åtgärder utifrån tidigare rekommendationer.

Östersund 2023-03-23

Projektledare/Kvalitetssäkring:

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor